

RJ-Uiting 2015-4: ‘Ontwerp-richtlijn consolidatievrijstelling voor participatiemaatschappijen en beleggingsentiteiten’

Inleiding

RJ-Uiting 2015-4: ‘Ontwerp-richtlijn consolidatievrijstelling voor participatiemaatschappijen en beleggingsentiteiten’ is een gevolg van de ontwikkelingen in de internationale verslaggeving rondom consolidatie door beleggingsentiteiten. Om invulling te geven aan deze ontwikkelingen worden wijzigingen in hoofdstuk 217 Consolidatie en hoofdstuk 615 Beleggingsentiteiten voorgesteld.

Wijzigingen in Richtlijn 217 Consolidatie

Vrijstelling voor beleggingsentiteiten

De RJ stelt voor om in paragraaf 3 Consolidatiekring van hoofdstuk 217 op te nemen dat ook voor meerderheidsbelangen in beleggingen gehouden door beleggingsentiteiten die hoofdstuk 615 toepassen, een consolidatievrijstelling kan gelden (vergelijkbaar met meerderheidsbelangen gehouden door participatiemaatschappijen). De RJ komt hiermee tegemoet aan vragen uit de praktijk waarbij wordt gesteld dat het consolideren van meerderheidsbelangen bij een beleggingsentiteit veelal niet in de meest bruikbare informatie voorziet. Indien een beleggingsentiteit voor haar beleggingen vanaf het moment van aankoop een concrete exit-strategie heeft geformuleerd, zodanig dat duidelijk is dat deze beleggingen slechts gehouden worden om ze te vervreemden op een volgens de exit-strategie gedefinieerd moment, kan de beleggingsentiteit gebruik maken van de consolidatievrijstelling van artikel 2:407 lid 1 BW. Dit voorstel is verwerkt in alinea 308 van hoofdstuk 217 Consolidatie.

Niet-geconsolideerde meerderheidsbelangen zijn effecten

De RJ stelt voor om te verduidelijken dat indien de rechtspersoon gebruikmaakt van deze consolidatievrijstelling, de meerderheidsbelangen niet worden aangemerkt als deelneming, maar als (overige) effecten. Daarmee zijn voor deze meerderheidsbelangen voor de waardering en resultaatbepaling alsmede de presentatie en toelichting hoofdstuk 226 Effecten en hoofdstuk 290 Financiële instrumenten van toepassing. Dit voorstel is opgenomen in alinea 308a van hoofdstuk 217 Consolidatie.

Informatie over niet-geconsolideerde meerderheidsbelangen en minderheidsbelangen

Op grond van artikel 2:379 BW hoeft de rechtspersoon alleen informatie te verschaffen over elke maatschappij waaraan de rechtspersoon alleen of samen met een dochtermaatschappij voor eigen rekening ten minste een vijfde van het geplaatste kapitaal verschaft of doet verschaffen. Indien de rechtspersoon gebruikmaakt van de consolidatievrijstelling van alinea 308 van hoofdstuk 217, is de RJ van mening dat ook de informatie als bedoeld in artikel 2:379 lid 1 BW moet worden verschaft over elke maatschappij waaraan de rechtspersoon zelf direct, maar ook indirect via of

samen met een of meer dochtermaatschappijen, voor eigen rekening ten minste een vijfde van het geplaatste kapitaal verschaft of doet verschaffen. Voorbeelden hiervan zijn:

- Informatie over een 100%-belang in dochtermaatschappij B, gehouden door dochtermaatschappij A van de rechtspersoon;
- Informatie over een 70%-belang in dochtermaatschappij D, gehouden door dochtermaatschappij C van de rechtspersoon, zonder dat de rechtspersoon zelf een belang heeft in de dochtermaatschappij D; en
- Informatie over een 30%-belang in maatschappij E, gehouden door dochtermaatschappij C van de rechtspersoon, zonder dat de rechtspersoon zelf een belang heeft in maatschappij E.

De informatie als bedoeld in artikel 2:379 lid 1 BW betreft de naam, woonplaats en het verschaft deel in het geplaatste kapitaal.

De RJ stelt deze toelichting voor omdat normaliter de financiële gegevens van deze belangen integraal onderdeel zijn van de geconsolideerde jaarrekening. Wanneer de rechtspersoon gebruikmaakt van de consolidatievrijstelling wordt door middel van deze toelichting inzicht geboden in niet-geconsolideerde meerderheidsbelangen en minderheidsbelangen en waar de financiële gegevens van die belangen eventueel te raadplegen zijn.

Dit voorstel is opgenomen in de nieuwe alinea 308b van hoofdstuk 217 Consolidatie. Tevens wordt in de nieuwe alinea 308c van hoofdstuk 217 Consolidatie een aantal nadere toelichtingsvereisten voorgesteld.

Wijzigingen in Richtlijn 615 Beleggingsentiteiten

De RJ stelt voor om in RJ 615 Beleggingsentiteiten een verwijzing op te nemen naar hoofdstuk 217 voor de consolidatievrijstelling en aan te bevelen om niet-geconsolideerde meerderheidsbelangen te waarderen tegen reële waarde. De gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen worden bij toepassing van reële waarde verwerkt in de winst-en-verliesrekening. Dit sluit aan op de aanbevelingen inzake de waardering en verwerking van overige beleggingen in de jaarrekening van een beleggingsentiteit. De voorgestelde verwijzing is opgenomen in de nieuwe alinea 202a van hoofdstuk 615 Beleggingsentiteiten.

Ingangsdatum

De RJ stelt voor om de wijzigingen in hoofdstuk 217 Consolidatie en hoofdstuk 615 Beleggingsentiteiten van kracht te laten worden voor boekjaren die aanvangen op of na 1 januari 2016, waarbij eerdere toepassing wordt toegestaan. Toepassing van de wijzigingen resulteert in een stelselwijziging die verwerkt wordt conform hoofdstuk 140 Stelselwijzigingen.

Commentaarperiode

De RJ nodigt u uit tot het inzenden van reacties en commentaren op deze RJ-Uiting. Deze ziet de RJ graag uiterlijk 30 mei 2015 tegemoet. Reacties en commentaren kunnen – bij voorkeur per email (rj@rjnet.nl) – worden ingediend bij het RJ-secretariaat. Ze zullen door de RJ als openbare informatie worden behandeld en op de RJ-website worden gepubliceerd, tenzij door respondenten is aangegeven dat het commentaar geheel of gedeeltelijk moet worden aangemerkt als vertrouwelijk.

Amsterdam, 20 april 2015

217 Consolidatie

Deze Richtlijn 217 (aangepast 2015) vervangt Richtlijn 217 (aangepast 2014) en is van kracht voor verslagjaren die aanvangen op of na 1 januari 2016. Eerdere toepassing is toegestaan.

217.3 Consolidatiekring

[...]

308 De vrijstelling van artikel 2:407 lid 1 BW zoals besproken in alinea 304 kan worden toegepast

- a. door participatiemaatschappijen voor meerderheidsbelangen in participaties; of
- b. door beleggingsentiteiten die hoofdstuk 615 toepassen, voor meerderheidsbelangen in beleggingen,

als er ten aanzien van deze meerderheidsbelangen vanaf het moment van aankoop een concrete exit-strategie is geformuleerd, zodanig dat duidelijk is dat deze belangen slechts gehouden worden om ze te vervreemden op een volgens de exit-strategie gedefinieerd moment.

De rechtspersoon die op basis van deze alinea gebruikmaakt van deze vrijstelling dient de toepassing en de reden hiervan te vermelden.

308a **Indien de rechtspersoon gebruikmaakt van de vrijstelling genoemd in alinea 308, dienen de meerderheidsbelangen niet te worden aangemerkt als deelneming, maar worden deze als effecten gerubriceerd (zie ook alinea 203 van hoofdstuk 214).** Daarmee zijn voor deze meerderheidsbelangen voor de waardering en resultaatbepaling alsmede de presentatie en toelichting hoofdstuk 226 Effecten en hoofdstuk 290 Financiële instrumenten van toepassing.

308b **De rechtspersoon die gebruikmaakt van de vrijstelling genoemd in alinea 308, dient de gegevens zoals bedoeld in artikel 2:379 lid 1 BW te vermelden van elke maatschappij waaraan de rechtspersoon, direct of indirect via of samen met één of meer dochtermaatschappijen, voor eigen rekening ten minste een vijfde van het geplaatste kapitaal verschaft of doet verschaffen.**

308c **De rechtspersoon die gebruikmaakt van de vrijstelling genoemd in alinea 308, dient met betrekking tot haar niet-geconsolideerde meerderheidsbelangen en minderheidsbelangen, zoals bedoeld in alinea 308b, toe te lichten:**

- **welke afspraken of beperkingen er zijn voor deze belangen om middelen over te dragen aan de rechtspersoon in de vorm van dividend of terugbetalingen van leningen of voorschotten;**
- **welke afspraken of voornemens er zijn om financiële steun te verlenen door de rechtspersoon aan deze belangen, met inbegrip van afspraken of voornemens om deze belangen bij te staan bij het verkrijgen van financiële steun;**

In deze toelichting dienen naast de aard en de omvang van de afspraken, beperkingen of voornemens, ook de redenen voor het verlenen van financiële steun of het bijstaan bij het verkrijgen van financiële steun te worden vermeld.

[...]

615 Beleggingsentiteiten

Deze Richtlijn 615 (aangepast 2015) vervangt Richtlijn 615 (aangepast 2014) en is van kracht voor verslagjaren die aanvangen op of na 1 januari 2016. Eerdere toepassing is toegestaan.

[...]

202a Indien een beleggingsentiteit die dit hoofdstuk toepast en gebruikmaakt van de vrijstelling voor consolidatie zoals besproken in de alinea's 304 en 308 van hoofdstuk 217 Consolidatie, wordt aanbevolen om alle meerderheidsbelangen te waarderen tegen de reële waarde en de gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen hiervan in de winst-en-verliesrekening te verwerken. Hierbij wordt hetgeen is bepaald in de alinea's 201 en 202 van dit hoofdstuk in acht genomen. Tevens worden de bepalingen van de alinea's 308a tot en met 308c en 403 van hoofdstuk 217 Consolidatie in acht genomen

[...]